

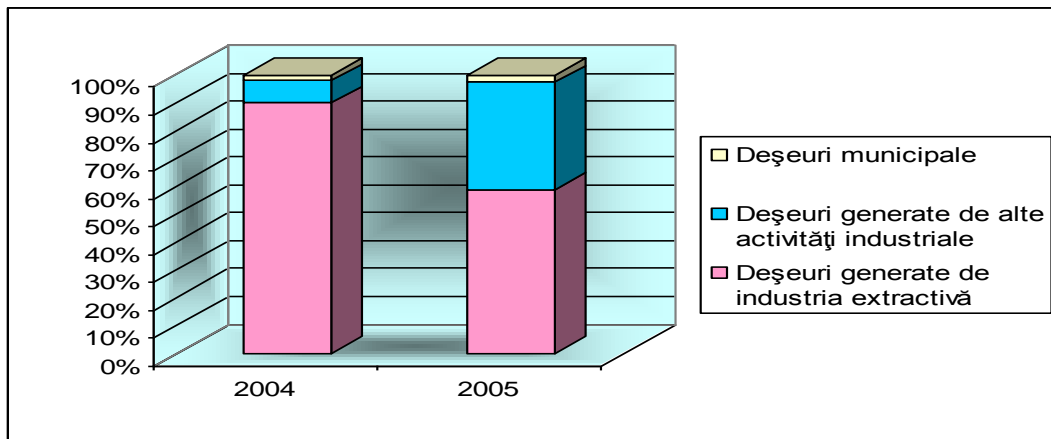

Deșuri. Date generale

Documentele strategice naționale care reglementează gestionarea deșeurilor cuprind două componente principale: Strategia Națională și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor care constituie instrumentele de bază prin care se asigură implementarea în România a politicii Uniunii Europene în domeniul deșeurilor.

La sfârșitul anului 2006 au fost elaborate Planurile Regionale de Gestionare a Deșeurilor (PRGD), de către Agențiile Regionale pentru Protecția Mediului în colaborare cu reprezentanții autorităților de mediu de la nivel local și ai autorităților administrației publice locale și județene, utilizând date de la nivelul acestora. Prin elaborarea și aprobarea PRGD se asigură cadrul necesar pentru dezvoltarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene și se optimizează investițiile și costurile operaționale în domeniul gestionării deșeurilor la nivel județean și regional.

Cantitatea de deșuri generate în perioada 2004-2005

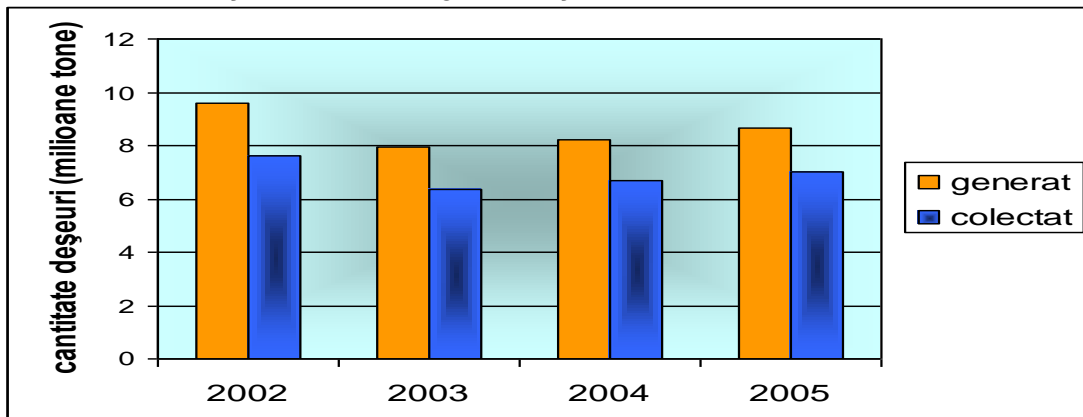
Deșuri municipale

Responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor municipale aparține administrațiilor publice locale.

Colectarea deșeurilor menajere nu este generalizată la nivelul țării. În anul 2005, primăriile și operatorii de salubritate au colectat deșuri menajere de la 83,1% din populația urbană și 11,79% din populația rurală, ceea ce reprezintă, la nivel național, o medie de 49,85%.

În anul 2005 în toate localitățile urbane cât și în unele localități rurale s-a practicat colectarea în amestec a deșeurilor menajere și asimilabile, atât de la populație cât și de la agenții economici. Colectarea selectivă s-a introdus doar la nivel de proiecte pilot în câteva localități.

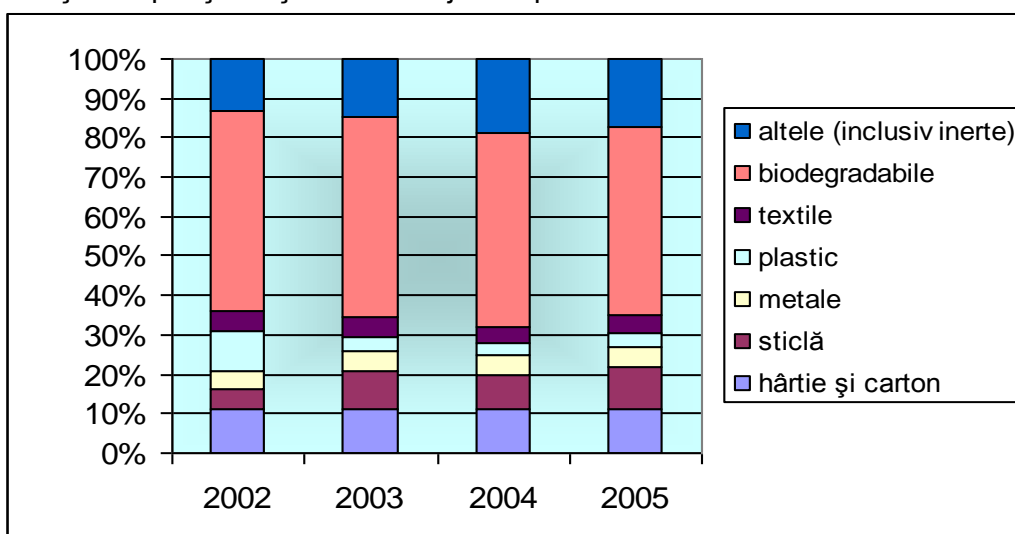
Cantitatea de deșuri municipale generate și colectate în perioada 2002 - 2005

Indicatori de generare a deșeurilor municipale

Anul	Deșuri municipale (kg/loc.an)
1998	197
1999	235
2000	270
2001	258
2002	283
2003	347
2004	378
2005	398
media	296

Evoluția compoziției deșeurilor menajere în perioada 2002 - 2005

În prezent, procentul de colectare selectivă a deșeurilor municipale este mic (2%), colectarea selectivă realizându-se în cadrul unor proiecte pilot inițiate de către societățile de salubritate și primării.

Din cauza procentului scăzut de colectare selectivă a deșeurilor de la populație, componentele reciclabile din deșeurile menajere (hârtie, carton, sticlă, materiale plastice, metale) nu se recuperează, ci se elimină prin depozitare finală împreună cu celelalte deșuri municipale.

Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale

În România, colectarea separată a deșeurilor municipale în vederea valorificării materialelor reciclabile provenite din deșeurile de ambalaje (hârtie, carton, sticlă, metale, materiale plastice), se practică într-o mică măsură, la nivel local, în cadrul unor proiecte pilot inițiate de către societățile de salubritate și primării. Aceste proiecte sunt în derulare în colaborare cu asociațiile de locatari (pentru populație), școli, instituții și agenți economici, fiind în continuă extindere în funcție de rezultatele obținute și de fondurile disponibile. În perioada 2004-2006, o atenție deosebită s-a acordat activității de conștientizare și informare a publicului, concomitent cu extinderea proiectelor pilot privind colectarea selectivă.

Eliminarea deșeurilor municipale

În România depozitarea reprezintă principala opțiune de eliminare a deșeurilor municipale. Din totalul deșeurilor municipale generate, aproximativ 98% sunt depozitate în fiecare an.

La sfârșitul anului 2006, erau în funcțiune 243 depozite pentru deșuri municipale, din care:

- 20 depozite de deșuri conforme cerințelor Directivei 1999/31/CE;
- 223 depozite neconforme cu cerințele Directivei 99/31/CE, care vor sista depozitarea etapizat, până la 16 iulie 2017.

Potrivit datelor statistice privind generarea și gestionarea deșeurilor în 2005, au fost depozitate 6,88 milioane tone de deșuri, din care circa 2 milioane tone în depozite conforme.

Deșeuri de producție

În cursul anului 2005, cantitatea de deșeuri generate de industria extractivă, energetică și prelucrătoare a fost de 323 milioane tone, din care cea mai mare parte (60%) sunt deșeuri rezultate din activitățile de extracție (minerit) – 195 milioane tone, iar 127 milioane tone sunt deșeuri generate din industrie energetică și prelucrătoare.

Deșeuri generate pe activități economice în perioada 2004 - 2005

ACTIVITATEA ECONOMICĂ	CANTITATEA * -mii tone-	
	2004	2005
Industria prelucrătoare	11323,6	20460,90
Producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă	15784,8	105606,09
Captarea, tratarea și distribuția apei	256,7	187,41
Construcții	87,6	289,57
Alte activități	14,4	340,85
Total	27467,1	126884,82

În anul 2005, cantitatea de deșeuri generată din industria extractivă a scăzut, în timp ce cantitatea de deșeuri generată de la producerea energiei electrice și termice a crescut. Acest lucru se datorează faptului că în anul 2004, s-au înființat Societatea Comercială "Complexul Energetic Rovinari" - S.A., Societatea Comercială "Complexul Energetic Turceni" - S.A. și Societatea Comercială "Complexul Energetic Craiova" - S.A., prin reorganizarea Societății Comerciale de Producere a Energiei Electrice și Termice "Termoelectrica" - S.A. și a Companiei Naționale a Lignitului "Oltenia" - S.A. Târgu Jiu (conform HG nr. 103 din 29 ianuarie 2004 privind unele măsuri pentru restructurarea activității de producere a energiei electrice și termice pe bază de lignit).

Deșeuri periculoase

Deșeurile periculoase, generate în anul 2005 în cantitate de peste 1,7 milioane tone, au reprezentat 0,54% din totalul deșeurilor generate (inclusiv deșeuri din industria extractivă). Majoritatea deșeurilor periculoase au fost eliminate prin depozitare, co-incinerare sau incinerare în instalațiile proprii ale generatorilor sau în instalații specializate aparținând operatorilor privați.

Gestionarea deșeurilor de producție

Depozitarea deșeurilor de producție

Conform inventarului realizat în anul 2004, existau 51 depozite de deșeuri periculoase, dintre care:

- 4 depozite conforme pentru deșeuri periculoase, care vor continua să opereze până la epuizarea capacității de depozitare, și
- 47 depozite neconforme pentru deșeuri periculoase, care au sistat depozitarea la termenul limită 31.12.2006.

Pentru gestionarea deșeurilor generate după 01.01.2007, agenții economici care au sistat depozitarea pe cele 47 depozite de deșeuri periculoase, au optat în general pentru alternative precum valorificarea și incinerarea deșeurilor, precum și depozitarea în depozite conforme proprii.

În prezent este în construcție și va fi dat în funcțiune în anul 2007 un depozit zonal de deșeuri periculoase cu o capacitate totală de depozitare de 10.000 tone.

Iazuri de decantare din industria extractivă

Industria extractivă a minereurilor a avut în exploatare 21 iazuri de decantare.

- 16 iazuri de decantare au sistat depozitarea la 31.12.2006,
- 5 iazuri de decantare care au perioade de tranziție, dintre care trei pentru închidere și două iazuri pentru conformare.

Sistarea depozitării deșeurilor în formă lichidă în iazurile de decantare existente se va face gradual, în urma încetării activității miniere aferente, la majoritatea companiilor miniere existente.

Bataluri din industria extractivă a petrolului

Există 43 depozite șlam care aparțin unui singur operator, PETROM – OMV, care au sistat depozitarea la sfârșitul anului 2006, conform prevederilor legislative în vigoare.

Conform strategiei avute în vedere de proprietarul batalelor (PETROM – OMV), tratarea deșeurilor existente în cele 43 de batale și în alte spații de stocare se va face cu ajutorul unor centrifuge mobile. Cu ajutorul acestei metode de tratare, cantitatea de deșeuri care necesită depozitare se va reduce la 20-30% deșeuri nepericuloase.

Incinerarea deșeurilor de producție

- 4 instalații de incinerare aparținând la 3 operatori privați din industrie care incinerează propriile deșeuri periculoase
- 7 instalații existente pentru incinerarea deșeurilor periculoase aparținând operatorilor privați care incinerează pentru terți
- 7 instalații de co-incinerare în cuptoare de ciment – autorizate pentru tratarea deșeurilor periculoase solide și lichide

Deșeuri generate din activități medicale

Din cantitatea totală de deșeuri produse în unitățile sanitare, 75–90% sunt deșeuri nepericuloase, asimilabile cu cele menajere și numai 10–25% sunt deșeuri periculoase.

Evoluția cantităților de deșeuri medicale periculoase în perioada 2004 – 2006

ANUL	NIVELUL DE ESTIMARE	CANTITĂȚI MEDII ESTIMATE (T/AN)	VALORI MEDII (T/AN)
2004	41 județe	15063	17553
	Municipiul București	2490	
2005	41 județe	13466	15226
	Municipiul București	1760	
2006	41 județe	13193	14837
	Municipiul București	1644	

Sursa: Institutul de Sănătate Publică București

În prezent există 61 agenți economici autorizați sau în curs de autorizare pentru transportul deșeurilor medicale periculoase.

În decursul anului 2006 au fost închise 114 crematorii la nivel național. Datorită acestor măsuri întreprinse, unitățile sanitare au optat pentru externalizarea serviciilor de eliminare finală.

Deșeuri de echipamente electrice și electronice

La sfârșitul anului 2006 erau funcționale 100 de puncte de colectare DEEE din numărul total de amplasamente puse la dispoziție de administrația publică locală.

La începutul anului 2006 s-a demarat procedura de înregistrare a producătorilor de echipamente electrice și electronice în Registrul producătorilor și importatorilor de echipamente electrice și electronice la ANPM. Până la sfârșitul anului 2006 au fost înregistrați 564 de producători de EEE.

Inițiative adoptate pentru reducerea impactului deșeurilor asupra mediului

În cursul anului 2006 au fost realizate o serie de măsuri care au condus la îmbunătățirea activităților de gestionare a deșeurilor municipale și de producție, cum ar fi:

- finalizarea și aprobarea Planurilor Regionale de Gestionare a Deșeurilor
- elaborarea, aprobarea și începerea implementării unor proiecte de complexitate diferită (sisteme de management integrat al deșeurilor, proiecte de colectare selectivă, stații de transfer etc.), finanțate din fonduri europene
- sistarea activității pe 11 depozite de deșeuri municipale neconforme
- punerea în funcțiune a 2 noi depozite conforme pentru deșeuri municipale
- punerea în funcțiune a 1 stație de transfer pentru deșeuri municipale
- sistarea activității pe 47 depozite industriale periculoase, 43 bataluri pentru deșeuri din industria extractivă a petrolului, concomitent cu găsirea unor soluții alternative de gestionare a deșeurilor
- sistarea activității a 114 crematorii pentru tratarea deșeurilor medicale periculoase
- organizarea a numeroase campanii de educare și conștientizare a publicului.

Îmbunătățirea calității managementului deșeurilor

În vederea conformării cu cerințele legislative în domeniul gestionării deșeurilor, proiecte integrate de management al deșeurilor se vor derula în conformitate cu Planul Național de Gestionare a Deșeurilor și cu Planurile Regionale de Gestionare a Deșeurilor.

Proiectele respective vor acoperi aglomerările urbane și rurale, la nivel județean/regional. De asemenea, se urmărește extinderea/finalizarea sistemelor de management al deșeurilor, astfel încât acestea să acopere tot teritoriul țării și întreaga populație.

În paralel, se vor derula proiecte de conștientizare a populației, având în vedere faptul că, pentru realizarea sistemelor eficiente de gestionare integrată a deșeurilor nu este suficientă doar dezvoltarea infrastructurii, ci și implicarea populației.

Substanțe și preparate chimice periculoase

Datorită riscului pe care îl reprezintă substanțele și preparatele chimice periculoase pentru mediu și sănătatea umană, activitățile desfășurate care implică aceste materiale presupun un interes deosebit, din partea tuturor factorilor implicați.

În vederea implementării Strategiei Internaționale de Gestionare Integrată a Chimicalelor (SAICM), în luna martie 2006, s-a realizat inventarul agenților economici care dețin stocuri de substanțe la data de 01 martie 2006 și stocuri de substanțe periculoase care vor deveni deșeuri la 01.01 2007. S-au înregistrat, după cum urmează:

Inventarul agenților economici care dețin stocuri

Denumirea	Reg. 1	Reg. 2	Reg. 3	Reg.4	Reg. 5	Reg.6	Reg. 7	Reg.8	TOTAL
Substanțe și preparate anorganice	75,99	6,26	2,89	30,22	1,61	1,92	2,47	36,3	157,66
Substanțe și Preparate organice	1,14	7,15	0,11	3,16	0,01	0,02	0,26	21,71	33,59
Compuși diverși	0,76	0,13 0	0	0,51	0	0,02	0,38	0,08	1,88
Total	77,89	13,5 4	3	33,89	1,62	1,96	3,11	58,09	193,13

Importul și exportul anumitor substanțe și preparate periculoase se realizează în baza unei proceduri de notificare. Urmare implementării acestei proceduri în România, în 2006 s-au înregistrat la Autoritatea Națională Desemnată pentru Implementarea PIC, un număr de 14 importatori și 10 exportatori de substanțe și preparate sub incidența Procedurii PIC. S-au importat 4.676,21 tone de substanțe ca atare și 43,79 tone preparate și s-au exportat 88.343,8 tone substanțe ca atare și 278,49 tone preparate care fac obiectul Regulamentului 304/2003 .

Agenția Națională pentru Protecția Mediului, actualizează inventarul agenților economici care desfășoară activități cu substanțe și preparate existente, cu datele aferente anului 2006. Informațiile se vor regăsi în raportul privind starea factorilor de mediu pe anul 2007.

Pe teritoriul României există 8 agenți economici, mari producători de materiale cu conținut de azbest: FIBROCIM Aleșd, MOLDETERNIT Bicaz, AZBOCIM Fieni, IZOLATORUL București, ETERMED Medgidia, CONGIPS Oradea, FERMIT Râmnicu-Sărat, FIBROCIM Târgu-Jiu.

În conformitate cu cerințele legislative, începând cu anul 2005, unii agenți economici au înlocuit azbestul din procesul de fabricație a ferodourilor, cu materiale non-azbest.

- 4 agenți economici producători au re tehnologizat activitatea pentru produse non-azbest
- SC FERMIT SA RÂMNICU SĂRAT – a înlocuit fibrele de azbest cu fibre minerale, textile și fibre organice
- SC IZOLATORUL SA BUCUREȘTI a înlocuit fibrele de azbest cu fibre textile și fibre organice
- SC CONGIPS SA ORADEA, SC ETERMED SA MEDGIDIA
- SC AZBOCIM SA FIENI a solicitat aviz de mediu pentru închidere și dezafectare

Deșeurile cu conținut de azbest sunt depozitate în spații proprii de depozitare ale agenților economici - FIBROCIM Aleșd, MOLDETERNIT Bicăz, ETERMED Medgidia, FERMIT Râmnicu-Sărat - sau sunt eliminate pe depozite de deșeuri periculoase sau nepericuloase, în condițiile impuse de legislația specifică a deșeurilor.

Pe depozitul Fibrocim Aleșd s-au depus 80,98 tone deșeuri provenite din județul Bihor.

În prezent se derulează proiectul MP/ROM/06/004 - "Închiderea capacităților de producție ce conțin substanțe care depreciază stratul de ozon" finanțat de Fondul Multilateral al Protocolului de la Montreal privind substanțele care depreciază stratul de ozon, aprobat în urma negocierilor ce au avut loc la Montreal – la cea de-a 47-a Reuniune a Comitetului Executiv al Fondului Multilateral, 21 – 25 noiembrie 2005. Pentru coordonarea acestuia, MMGA a beneficiat de asistență tehnică a Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI).

Importul și consumul de ODS-uri aferent anului 2006

SECTOR ACTIVITATE	AGENȚI FRIGORIFICI (TONE)	AGENȚI SPUMARE (TONE)	AGENȚI DE PROCES (TONE)	SOLVENȚI ÎN LABORATOR (TONE)	HALONI PT STINGERE INCENDII (TONE)
Utilizare	81,38	20,56	139,39	0,61	0
Import	393,33	4,48	0	0,09	0,18

În anul 2006 au fost înregistrate la Secretariatul Tehnic al Comisiei Naționale pentru Produse Biocide 1.017 dosare de notificare pentru produse biocide, din care 255 au primit aviz de punere pe piață.

A fost întocmită lista cu produse biocide care nu se mai comercializează în România, ca urmare a reevaluării din punct de vedere a substanțelor cu acțiune biocidă. S-au identificat 84 de preparate biocide, interzise la punerea pe piață.

În România s-a elaborat Planul Național pentru Implementarea Convenției de la Stockholm care are ca obiective și operează în:

- eliminarea:
 - depozitelor și deșeurilor de pesticide
 - stocurilor de PCB
 - poluanților organici neidentificați (presupuși a fi POPs)
- interzicerea producției de POPs și a altor substanțe care ar putea fi incluse pe lista POPs
- reducerea emisiilor de POPs din incinerarea deșeurilor
- orientarea către o dezvoltare durabilă a unei agriculturi ecologice
- creșterea producției și a gradului de utilizare a substanțelor „curate” și mai economice în lupta împotriva vectorilor unor boli.

Pe teritoriul României au existat stocuri istorice de produse fitosanitare (pesticide învechite), care au necesitat eliminare. În acest scop, în cadrul unui Program - Proiect PHARE EuropaAid/115815/D/SV/RO care s-a derulat în perioada decembrie 2004 – noiembrie 2005, cantități mari de pesticide învechite și ambalajele acestora au fost colectate și transportate în Germania pentru a fi eliminate. Au fost eliminate 1.735 tone de pesticide învechite care erau depozitate în 114 locații din România.

Până în prezent, este unul din cele mai mari proiecte de curățare de acest tip din Europa, care are la bază un cadru de contract FIDIC profesionist și tehnici de implementare calitative.

Datorită cantităților neașteptate descoperite pe parcursul implementării proiectului, în anul 2006 s-a derulat faza a II-a a proiectului, în care 747 tone de pesticide învechite sunt re-ambalate și eliminate.

În anul 2006 au fost emise 296 avize de mediu pentru produse de uz fitosanitar (pesticide), necesare în vederea omologării lor.

Ca urmare a implementării Strategiei UE privind mercurul la nivelul Statelor Membre și a celor în curs de aderare, în România s-a efectuat o primă analiză a pieței, pentru perioada 1

ianuarie 2004–1 octombrie 2005 și s-a înregistrat un consum de mercur și compuși cu mercur, după cum urmează:

- Mercur metalic importat = 10,01 (tone)
- Mercur total pe stoc = 206,65 (tone)
- Mercur folosit = 10,89 (tone)
- Cantitate mercur în deșeuri = 266,19 (tone)
- Cantitatea de mercur în dispozitive = 9,80 (tone)
- Cantitatea de mercur în turte cu mercur = 2627 (tone)

A fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării Regulamentului nr. 648 / 2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind detergenții. Proiectul de hotărâre a Guvernului stabilește autoritățile naționale responsabile de implementarea actului normativ comunitar, atribuțiile acestora și sancțiuni pentru operatorii economici care nu respectă prevederile Regulamentului.